

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

10. bekkur

Skólanámskrá Setbergsskóla

Námssvið og námsgreinar

Skólaárið 2022 – 2023

Skólanámskrá Setbergsskóla.

Útgefin 2018.

Endurskoðuð 2022.

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.

© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: María Pálmadóttir, skólastjóri Setbergsskóla.

Margrét Ólöf Jónsdóttir, aðstoðarskólastjóri Setbergsskóla.

Útgefandi: Setbergsskóli (Hafnarfjarðarbær)

Hlíðarberg 2

221 Hafnarfjörður

netfang: setbergsskoli@setbergsskoli.is

veffang: <http://www.setbergsskoli.is>

Efnisyfirlit

Inngangur	5
II. Skólastarf 10. bekkjar	6
II.1. Samantekt kennslu í 10. bekk.....	6
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 10. bekk.....	7
II.3. Kennsluáætlunir og kennslugögn í 10. bekk.....	9
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	9
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	9
III. Námsvið og námsgreinar	10
III.1. Matsaðferðir og matsverkfæri fyrir lykilhæfni.....	10
III.2. Lykilhæfni 10. bekkur	11
1. Íslenska	12
Námshæfni – viðmið um hæfni í íslensku	12
1.1. Talað mál, hlustun og áhorf.....	13
1.3. Ritun	14
1.4. Málfræði	15
2. Erlend tungumál	18
Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum	18
2.1. Enska.....	19
2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	20
3. List- og verkgreinar.....	21
Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum	21
3.1. Sviðslistir – dans og leiklist	21
3.2. Sjónlistir - myndmennt.....	22
3.3. Tónmennt	22
3.4. Heimilisfræði	22
3.5. Hönnun og smíði.....	22
3.6. Textílmennt	22
4. Náttúrugreinar.....	23
Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum.....	23
4.1 Náttúrufræði.....	24
4.2 Eðlis- og efnavísindi	25
4.3. Lífvísindi.....	25

5. Samfélagsgreinar	26
Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum	26
5.1. Saga, sam/þjóðfélagsfræði og trúarbragðafræði	27
5.2. Jafnrétti og lífsleikni	28
6. Skólaípróttir	28
Viðmið um námshæfni í skólaípróttum	28
6.1. Ípróttir	30
6.2. Sund	31
7. Stærðfræði	32
Viðmið um námshæfni í stærðfræði	32
7.1. Stærðfræði	33
7.2. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði	34
7.2. Tölur, reikningur og algebra	35
7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	36
8. Upplýsinga- og tæknimennt	37
9. Valgreinar	37

Inngangur

Skólanámskrá Setbergsskóla er unnin út frá aðalnámskrá grunnskóla frá 2011. Sex grunnþættir mynda kjarna aðalnámskrárinnar og liðast þeir um skipulag skólastarfsins. Þættirnir eru læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun. Skólanámskrá Setbergsskóla er grunnur að öllu skólastarfinu og fjallar um áherslur í námi og kennslu. Hún er okkar vinnuþlagg og segja má að skólanámskráin sé lifandi þlagg því hún getur tekið breytingum á milli ára því skólastarfið er þess eðlis að það er í sífelldri endurskoðun.

Skólanámskránni er skipt eftir árgöngum. Stutt ágríp er af sögu skólans í byrjun. Fyrsti kafli fjallar síðan um menntastefnu hans og skiptist sá kafli í tvennt. Kafli tvö fjallar um námssvið og námsgreinar, námsaðstæður og námsmat. Í þeim kafla eru skilgreind markmið og leiðir sem farnar eru að settu marki. Kennararnir útfæra síðan skólastarfið námkvæmar við gerð kennsluáætlana, viku- og dagskipulags.

Í lokakaflanum má síðan finna í viðauka kynningu og viðmið grunnskólastarfs í Hafnarfirði.

Vor 2018 var tekin sú ákvörðun að skipta skólanámskránni niður í þrjá kafla til að gera hana aðgengilegri fyrir starfsfólk, foreldra og nemendur. Fyrsti hlutinn heitir „Kafli I. Skólanámskrá Setbergsskóla. Saga skólans og menntastefna“. Öðrum hlutanum er skipt niður á tíu árganga þar sem fjallað er um, í hverjum árgangi fyrir sig, grunnþætti menntunar, námssvið og námsgreinar, lykilhæfni, metanleg hæfniviðmið, leiðir og námsmat. Kafli þessi er grunnur að skólastarfinu og getur verið breytilegur milli ára þar sem sífellt er verið að endurskoða hann. Við notum samskiptaforritið Mentor m.a. til að halda utan um mat á vinnu nemenda þar sem foreldrar geta fylgst með framgöngu barna sinna. Að lokum er þriðji hlutinn sem heitir „Viðauki A – G. Kynning og viðmið grunnskólastarfs í Hafnarfirði. Skólanámskrá Setbergsskóla“.

II. Skólastarf 10. bekkjar

Hlutverk þessa kafla er að kynna fyrir skólasamfélaginu megináherslur í starfsemi bekkjar svo það sé upplýst um framkvæmd skólastarfs í bekknum/árganginum. Það er m.a. gert til að foreldrar geti verið virkir þátttakendur í námi barna sinna á grundvelli uppeldisréttar síns. Um leið kynna kennarar fagmennsku skólastarfsins til að sýna fram á faglegt inntak og samhengi milli bekkja/árganga um þau gæði sem stefnt er að í skólastarfinu.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluáætlunir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 10. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	1,5 1 1,5 2
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	4 4
3. List- og verkgreinar	A Listgreinar: 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt B Verkgreinar: 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	1
4. Náttúrugreinar	4.1. Eðlis- og efnavísindi 4.2. Jarð- og störnufræði 4.3. Lífvísindi 4.4. Umhverfismennt	1 1 0,5 0,5
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 1
6. Samfélagsgreinar	6.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði 6.2. Jafnrétti og lífsleikni 6.3. Landfræði, saga, sam-/þjóðfélagsfræði	1 1 2
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	6
8. Upplýsinga- og tæknimennt	8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði 8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni	
9. Val	9. Valgreinar	6
Alls		37

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 10. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með heilbrigði og velferð í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ýta undir að hollt mataræði með því að hvetja nemdur til að koma með hollt nesti að heiman og fá foreldra jafnframt til samstarfs við okkur í þeim tilgangi. Jafnframt bjóða upp á holla næringu í mótuneyti og sjöppu nemenda. • Hvetja til hollrar og fjölbreyttrar hreyfingar bæði í íþróttum og öðrum námsgreinum, má þar m.a. nefna útikennslu. • Eiga góð samskipti við nemendur, foreldra, starfsfólk og aðra sem að skólastarfinu koma. Það gerum við með því að vera fyrirmyndir og skapa skólabrag þar sem jákvæð og opin samskipti eru höfð að leiðarljósi. • Mikilvægt að nemendur fái nægjanlega hvíld og að jafnvægi sé á milli skóla og tómtunda.
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með jafnrétti í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikilvægt er að hver einstaklingur sé metinn á eigin forsendum og fái að þroskast óháð kyni, fötlun, búsetu, stétt, kynhneigð, lítarhætti, lífsskoðunum, trúarbrögðum, tungumáli, ætterni og þjóðerni • Fagna margbreytileikanum og líta á hann sem tækifæri fremur en hindrun. • Koma fram við alla innan skólans, jafnt nemendur sem starfsmenn, af virðingu. • Standa vörð um gildin okkar, leitast við að skilja í stað þess dæma og hlusta og leiðbeina nemendum okkar með því að virkja þá og vekja til umhugsunar um hverja þá orðræðu sem upp kemur. • Vera meðvitaður um hvert við beinum athyglinni innan nemendahópsins og að allir séu virkjaðir. • Gæta þess að einstaklingum sé ekki mismunað eftir kynferði, kynþætti, fötlun, þjóðerni, aldri, né vegna trúar- eða stjórnmálaskoðana. Ýta undir að drengir og stúlkur átti sig á því valdi sem það hefur í að velja og hafna m.a. í samskiptum sínum við hitt kynið.
LYÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<p>Það er unnið með lýðræði og mannréttindi í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gera nemendur ábyrga fyrir námi sínu og verkum. • Nemendur læri um rétt sinn og skyldur (t.d. úr Barnasáttmálanum, Mannréttindasáttmálanum, Salamanca-yfirlýsingunni) og að réttindum fylgir ábyrgð. • Nemendur verði meðvitaðir um mátt orðnotkunar í ræðu og riti. • Nemendur læri að bera virðingu fyrir margbreytileika mannlífsins og að virða hvern og einn eins og hann er. Nemendur geti unnið með ólíku fólki, virt skoðanir þess, tekist á við áskoranir og hugsað í lausnum. • Nemendum séu skapaðar aðstæður til umræðna þar sem rýnt er í efnið og þeir læri að ýmislegt getur legið að baki því sem virðist óskiljanlegt í fyrstu. • Nemendur læri að til þess að skapa samfélag þar sem öllum líður vel þurfum við að vera samábyrg, geta sýnt umhyggju fyrir öðrum og vera meðvitað og virkir þátttakendur í skólasamfélaginu.

	<ul style="list-style-type: none"> Nemendur læri um mátt lýðræðis. T.d. að með lýðræði getur maður komið skoðunum sínum á framfæri, kosið um ýmis mál og lært þannig að meirihlutinn ræður. Þannig læra nemendur að axla ábyrgð.
LÆSI:	<p>Það er unnið með læsi í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ýta undir viðtækan skilning á læsi s.s. umhverfislæsi, tölvulæsi, stafrænt læsi, tæknilæsi, fjölmiðlalæsi og en hvetja jafnframt til bóklesrar og að nemendur geti lesið sér til gagns. Allir kennarar skólans leggja sig fram um að búa nemendum þær aðstæður að þeir verði læsir á umhverfi sitt og geti lesið sér til gagns í viðtækum skilningi. Læsi snýst um sköpun merkingar sem á sér stað í samskiptum nemenda við þá sem þeir umgangast og í því umhverfi sem þeir búa við. Skólinn þarf að byggja á þeim grunni og styrkja enn frekar bæði undirstöðurnar og það sem byggt er ofan á með því að virkja nemendur í lærdómsferlinu. Vera læs á náttúru, umhverfi, menningu og aðstæður. Vera læs á mannleg samskipti/samfélagið og með því að vera læs á sjálfan sig þá læra nemendur smátt og smátt að þekkja muninn á eigin hugmyndum og annarra og virða þær. Leggja áherslu á gott samstarf við heimilin í tengslum við læsi og auka skilning þeirra á mikilvægi að virkja nemendur í lærdómsferlinu. Styðja við nemendur sem kljást við sértæka lesörðugleika
SJÁLFBÆRNI:	<p>Það er unnið með sjálfbærni í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skapa samábyrgt samfélag innan skólans þar sem allir eru virkjaðir og skoðað saman hvort allir hafi möguleika á þátttöku í því sem við erum að gera. Gera nemendur meðvitaða um þeirra þátt í daglegri umgengni innan skólans; flokka rusl og stefna að því að hafa sem minnst af því, nota fjölnota umbúðir fyrir mat og drykki, hvetja til orkusparnaðar (slökkva ljós, fygjast með hita á ofnum eftir veðurfari, notkun á vatni, sápu og pappír, skoða hvernig við ferðumst til og frá skóla). Nemendur læri hvernig hlutir verða til og hvaðan þeir koma og hvert þeir fara. Skapa samfélag þar sem skólinn, heimilin, mótuneytið, foreldrafélagið, félagsmiðstöðin, leikskólinn vinna saman og eru upplýstir um stefnu skólans. Nemendur öðlist skilning á samþili umhverfis, félagslegra þátta og efnahagsþróunar; það skiptir máli að við nýtum auðlindir okkar skynsamlega og að nemendur átti sig á hringrásum og lögmálum náttúrunnar. Stofnað verði umhverfisráð og nemendur virkjaðir þannig enn frekar.
SKÖPUN:	<p>Það er unnið með sköpun í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leyfa öllum að njóta sín og leggja áherslu á það í vinnu með nemendum að ferlið skiptir jafn miklu máli og afraksturinn. Fá tækifæri til að uppgötva og tengja við fyrri þekkingu ásamt því að átta sig á því að sköpun byggir líka á gagnrýninni hugsun sem opnar nýjar leiðir til að nálgast viðfangsefnið. Fá tækifæri til að ígrunda skoðanir og öðlast eigin sýn á heiminn. Ýta undir skapandi hugsun í öllum námsgreinum og virkja hugann til að leita fjölbreyttra leiða til lausna. Leitast við að vera opinn fyrir hugmyndum nemenda svo þeir verði óhræddir við að segja frá, prófa sig áfram, að vera forvitnir og ígrunda. Nálgast námsefnið í gegnum leik og tjáningu bæði leikræna, sjónræna og myndræna. Örva ímyndunaraflíð og vera tilbúin að nota bæði efnivið og umhverfi á sem fjölbreyttastan hátt til að ýta undir sköpunargleði nemenda.

- Bjóða upp á fjölbreytt og krefjandi verkefni sem miða við reynslu og þroska nemenda.

II.3. Kennsluáætlun, kennsluáætlanir og kennslugögn í 10. bekk

i. Kennsluáætlun

Kennt er í heimastofum kennara, í sérkennslustofum, á nemenda gangi og á svæðum fyrir framan heimastofur. Nemendum er einnig skipt í hópa verklegum greinum og þá er kennt í tilheyrandi stofum.

ii. Kennsluáætlanir

Kennarar skipuleggja grófa áætlun yfir skólaárið og út frá þeim vinna þeir vikuáætlanir og heimavinnuáætlanir.

iii. Náms- og kennslugögn

Í skólustofunni er kennslugögn sem nýtast árganginum best. Kennslugögn er jafnframt hægt að sækja í námsgagnaver og á bókasafn eftir viðfangi í hvert sinn.

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	<ul style="list-style-type: none"> • Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). • Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum.
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafaleiga á hverjum tíma:	<ul style="list-style-type: none"> • Öll námsgögn s.s. skrifari, stílabækur og möppur fá nemendur í skólanum sér að kostnaðarlausu.

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.

Gott samstarf við heimilin er lykillinn að farsælu námi og velferð barnanna í skólanum og er sú samvinna mikilvægur hluti af starfi kennara. Á haustin eru haldnir fundir sem skipulagðir eru af umsjónarkennurum og faggreinakennurum í samstarfi við stjórnendur skólans. Tilgangur þessara funda er að stilla saman strengi, fara yfir markmið með skólagöngunni og ýmis hagnýt mál sem mikilvægt er að ræða. Á þessum haustfundum er líka markviss fræðsla í ákveðnum árgöngum sem skipulögð er í samvinnu við foreldrafélag skólans. Tvisvar á ári boða umsjónarkennarar foreldra í einstaklingsviðtöl ásamt börnum þeirra þar sem farið er yfir námsframgöngu, líðan og samskipti. Á þessum dögum eru faggreinakennarar jafnframt til viðtals. Mikilvægt er í þessari samvinnu að skólinn veiti upplýsingar um gengi og líðan nemenda en jafnframt að foreldrar geri slíkt hið sama. Kennarar eru með viðtalstíma í töflu, setja inn upplýsingar inn á Mentor og tölvupóstsamskipti eru jafnframt mikið notuð. Kennarar vinna heimavinnuáætlanir og sendir eru póstar um það sem verið er að gera í skólanum. Jafnframt eru upplýsingar settar inn á heimsíðuna um skólastarfið.

Í sumum tilvikum eru teymi um ákveðna nemendur til að styðja enn frekar við þá. Innan skólans starfar skólaráð undir stjórn skólastjóra sem og foreldrafélag. Hlutverk þess er að styðja við skólastarfið, efla tengsl heimila og skóla og stuðla þannig enn frekar að velferð nemenda.

Nánar um foreldrasamstarf og upplýsingagjöf er að finna í A hluta skólanámskrár – starfsáætlun.

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum).

Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendur að ná árangri. Er það misjafnt eftir aldri nemenda hvaða leið er farin við námsmatið. Nánari útlistun á námsmatsleiðum er

að finna í Skólanámskrá Setbergsskóla – námsvið og námsgreinar þar sem fjallað er um hvern árgang fyrir sig.

b. Stöðumat.

Stöðumat fer fram 2 sinnum á skólaárinu með viðtali nemanda og foreldra með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.

b. Lokamat:

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á vinnu sinni yfir skólaárið. Meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðuna hjá sér við lok skólaárs og gefa honum vitnisburð fyrir frammistöðu.

III. Námsvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólafarsins í átta skilgreind námsvið og eitt opið (val) en hverju námsviði heyrja mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námsvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námsviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólafarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggis og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

III.1. Matsaðferðir og matsverkfæri fyrir lykilhæfni.

Lykilþættir	Matsverkefni	Matsaðferðir	Matsverkfæri
Tjáning og miðlun	<ul style="list-style-type: none"> Leikrit. Kynningar. Bekkjarsamræður 	<ul style="list-style-type: none"> Kynningamat. Bekkjarumræðumat. 	<ul style="list-style-type: none"> Gátlistar með atriðalistum um gæði tjáningar og miðlunar
Skapandi og gagnrýnin hugsun	<ul style="list-style-type: none"> Umræður Skrifleg verkefni. 	<ul style="list-style-type: none"> Framlag í persónulegum verkefnum. Þátttaka í umræðum. 	<ul style="list-style-type: none"> Mat á verkefnum
Sjálfstæði og samvinna	<ul style="list-style-type: none"> Hópavinna Sjálfstæð verkefni Frimínútnaþátttaka 	<ul style="list-style-type: none"> Þátttaka í hópastarfi. Lausn persónulegra krefjandi verkefna. 	<ul style="list-style-type: none"> Mat á hóp- og einstaklingsverkefnum.
Notkun og beiting upplýsinga	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none">
Abýrgð á eigin nám	<ul style="list-style-type: none"> Heimanám. Virkni í tímum. Verkefnaskil. 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Virknimat í tímum Mætingaskráningar. Heimanámsskráningar

III.2. Lykilhæfni 10. bekkur

Lykilhæfni	2a. Hæfniviðmið fyrir lykilhæfni	2b. Matslýsingar fyrir A-D kvarða			
	Við lok skólaárs getur nemandi:	A	B	C	D
TJANING OG MIÐLUN	<ul style="list-style-type: none"> tjáð hugsanir sínar, hugmyndir, upplýsingar og tilfinningar með fjölbreyttum leiðum myndað sér skoðun og tjáð sig um hugmyndir og upplýsingar sem upp koma, tekið þátt í skoðanaskiptum um viðfangsefni og rökstutt mál sitt fjallað um ólík viðfangsefni af öryggi og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali notað fjölbreyttar aðferðir í kynningum og sýnt öryggi og vandvirkni við að miðla þekkingu sinni 	Tekið virkan þátt í samræðum og gert grein fyrir skoðunum sínum af miklu öryggi . Fjallað um ólík viðfangsefni af öryggi og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og viðmælendum. Notað ólíka miðla vel við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri.	Tekið virkan þátt í samræðum og gert vel grein fyrir skoðunum sínum. Fjallað um ólík viðfangsefni og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og viðmælendum. Notað ólíka miðla við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri.	Tekið virkan þátt í samræðum og gert grein fyrir skoðunum sínum Fjallað um ólík viðfangsefni og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og viðmælendum. Notað ólíka miðla við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri að nokkru leyti .	
SKAP-ANDI OG GAGN-RÝNIN HUGSUN	<ul style="list-style-type: none"> spurt spurninga og farið fjölbreyttar leiðir við efnistöð og úrvinnslu verkefna sett sér skilgreind viðmið um árangur beitt gagnrýni og skapandi hugsun við úrlausn verkefna á uppbyggilegan hátt gagnrýnt gefnar upplýsingar með rökum og dregið ályktanir fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum 	Spurt spurninga og unnið sjálfstætt af miklu öryggi við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert sér vel grein fyrir hvað liggur að baki árangri og nýtt sér vel aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið mjög vel með upplýsingar á gagnrýnan hátt og fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.	Spurt spurninga og unnið sjálfstætt við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert sér grein fyrir hvað liggur að baki árangri og nýtt sér aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið vel með upplýsingar á gagnrýnan hátt og oft fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.	Spurt spurninga og unnið að einhverju leyti sjálfstætt við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert að hluta grein fyrir hvað liggur að baki árangri og að hluta nýtt aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið að vissu marki með upplýsingar á gagnrýnan hátt og stundum fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni.	
SJALF-STÆÐI OG SAM-VINNA	<ul style="list-style-type: none"> sýnt frumkvæði í námi sínu og sjálfstæði í vinnubrögðum nýtt sér aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar og byggja upp jákvæða sjálfsmynd unnið í hóp og tekið þátt í jákvæðum samskiptum við aðra í námi og félagsstarfi verið virkur og skilið ábyrgðina við að vera þátttakandi í samfélagi tekið leiðsögn og gagnrýni á uppbyggilegan hátt og sett eigin gagnrýni fram á sanngjarnan máta útfært og tekið þátt í samfélagsverkefni með öðrum á lýðræðislegan hátt 	Sýnt mikið frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið mikla ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Tekið á móti og sett fram vel skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.	Sýnt frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Tekið á móti og sett fram skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.	Sýnt nokkurt frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið að vissu marki ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Að einhverju leyti tekið á móti og sett fram skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.	
NYTING MIÐLA OG	<ul style="list-style-type: none"> tamið sér gagnrýni á mismunandi upplýsingar og skilji hvað felst í ábyrgri 	Nýtt sér vel ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga	Nýtt sér ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað	Stundum nýtt sér ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt,	

UPPLYS- INGA	<p>notkun upplýsinga við eigið nám</p> <ul style="list-style-type: none"> • notað fjölbreytta miðla við skipulag, nýsköpun, þróun og framsetningu upplýsinga og hugmynda • notað heimildir og upplýsingar á siðferðislega verjandi hátt í námi, í eigin lífi og á rafrænum samskiptamiðlum 	og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra af öryggi .	upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra.	aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra að vissu marki .	
ABYRGÐ OG MAT Á EIGIN NÁMI	<ul style="list-style-type: none"> • nýtt sér sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum • útfært markmið, fylgt þeim eftir og lagt mat á það í lokin hvernig til tókst • lagt mat á árangur sinn í námi og endurskoðað markmið sín með hliðsjón af viðmiðum 	Nýtt sér vel sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Útfært markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt af öryggi mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	Nýtt sér sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Útfært markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	Nýtt sér að vissu marki sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Stundum útfært markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt að einhverju leyti mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	

I. Íslenska

Námshæfni – viðmið um hæfni í íslensku

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku
Talað mál, hlustun og áhorf	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með blæbrigðum og áherslum sem hæfa efni og tilefni. • Nemandi getur hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli. • Geti nýtt sér myndefni og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni.
Lestur og bókmenntir:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur lesið almenna texta af öryggi og góðum skilningi. • Nemandi getur lagt mat á texta og túlkað. • Nemandi getur greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta. • Nemandi getur lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga. • Nemandi getur valið sér lesefni til gagns og ánægju. • Nemandi getur lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir. • Nemandi getur beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og sögusviði og kannast við myndmál, algengustu tákn og stílbrögð.
Ritun:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur beitt skipulegum vinnubrögðum og skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar. • Nemandi getur beitt reglum um réttiritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu.
Málfræði:	Við lok árgangs:

- Nemandi áttar sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gerir sér grein fyrir hlutverki þeirra í texta
- Nemandi getur beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins.

I.1. Talað mál, hlustun og áhorf

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Þessi liður tengist bókmenntum í 10. bekk þar sem nemendur vinna spurningar upp úr köflum sem lesnir eru. Einnig horfa nemendur á myndir sem tengjast námsefni bókmennta í 10. bekk.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnið í námsgreininni eru:

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Lesin verður þýdd skáldsaga

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur vinna verkefni úr námsefninu
- Nemendur ljúka verkefnum heima ef ekki vinnst tími til þess í skólanum

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur þjálfast í virkri hlustun
- Þjálfar nemendur í að muna það sem fyrir þá er lesið og efla athygli þeirra
- Eflir athygli nemenda með áhorfi

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Nemendur hlusta á upplestur þeirra bóka sem teknar eru í bókmenntum
- Nemendur horfa á myndir tengdar þeim bókum sem lesnar eru í bókmenntum
- Námsmat: sjá Lestur og bókmenntir

I.2. Lestur og bókmenntir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Kennari les upphátt fyrir nemendur nútímabókmenntir og þeir vinna spurningar upp úr köflum sem lesnir eru. Einnig horfa nemendur á myndir sem tengjast námsefni bókmennta í 10. bekk.

Nemendur lesa valbækur og skila bókkrýniverkefnum úr þeim bókum.

Farið er dýpra í bragfræði og myndmál ljóða og nemendur vinna verkefni í tengslum við námsefnið

Seinni hluta vetrar ef farið í strauma og stefnur í bókmenntum

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnið í námsgreininni eru:

- Nútímabókmenntir
- Yndislestrarbækur
- Ljóð

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Laxdæla
- Þýdd skáldsaga

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennari útskýrir textann og innihald sögunnar
- Nemendur svara spurningum úr efni textans

- Nemendur lesa og skila bókrýni úr völdum bókum af bókasafni eða úr hillunni heima
- Nemendur túlk ljóð og ýmiskonar texta.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur hlusta á upplestur kennara og þjálfast þar með einnig í virkri hlustun og horfa á myndefni tengt þeim bókum sem lesnar eru
- Nemendur vinna nánar með efni textans með því að svara spurningum og þurfa þar með að kafa nánar í efnið og skila einnig bókrýni þar sem þeir leggja mat á lesinn texta

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Laxdæla – Verkefnavinna þar sem nemendur útbúa borðspil úr söguþræði bókarinnar
- Nemendur vinna ýmis verkefni tengd þýddri skáldsögu.
- Ýmis hlustunarverkefni.

I.3. Ritun

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Í upphafi skólaárs fá nemendur námsefni í ritun þar sem farið er í uppbyggingu ritana, inngang, meginmál og niðurlag. Nemendur vinna þessa þætti og ljúka með heildarverkefni í lokin. Einnig er farið í uppbyggingu ritgerða t.d. stuttra ritgerða, heimildaritgerða (nemendur fá bækling um ritun heimildaritgerða í samfélagsfræði (samþætting)

Nemendur vinna ýmis ritunarverkefni sem tengjast oftast bókmenntum t.d. bókrýni. Einnig vinna nemendur ýmis stutt ritunarverkefni þar sem efnið er annað hvort frjálst eða fyrirfram ákveðið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Verkefni úr ritunarhefti þar sem nemendur vinna í lotum inngang, meginmál og niðurlag og ljúka þeirri vinnu með einu heildstæðu ritunarverkefni
- Bókrýniverkefni úr yndislestrarbókum
- Örritun

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ritunarhefti, tekið saman af kennurum
- Ýmsar bækur, valdar af bókasafni eða úr hillunni heima
- Sérðu það sem ég sé?

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í ritunartímum í skólanum eru eftirfarandi þættir rifjaðir upp: inngangur, meginmál og niðurlag
- Nemendur vinna verkefni í skólanum en ljúka heima ef ekki er nægur tími

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendum er bent á að huga að frágangi, snyrtimennsku og vönduðu málfari við uppsetningu ritana.
- Kennari leggur inn stafsetningarreglur og nemendur vinna æfingar þeim tengdar

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Ýmis ritunarverkefni

I.4. Málfræði

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Upprifjun á fallorðum, sagnorðum og smáorðum
- Setningafræði
- Hljóðfræði
- Orðhlutafræði

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gullvör
- Logar
- Finnur 3 eftir Svanhildi Sverrisdóttur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn á málfræðireglum og nemendur vinna verkefni þeim tengd og ljúka verkefnum heima ef tími vinnst ekki til í tímum
- Nemendur vinna verkefni í Finni 3 til upprifjunar og dýpkunar

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Málfræðikannanir, ritun, lesskilningur og fl.
- Vorprófum.

b. Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál

Skipulag íslensku sem annars tungumáls á einstökum skólastigum grunnskóla tekur mið af aldri, þroska og þörfum nemenda. Áföngunum er hér skipt niður í stig sem miðast við færni í íslensku við lok hvers stigs.

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni 1.stig.
Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur skilið einfalt daglegt mál • Nemandi hafi á valdi sínu einfaldan 1. stigs orðaforða • Nemandi getur tjáð sig á einföldu máli • Nemandi getur skilið daglegt mál og tekið þátt í umræðum/samtölum um algeng málefni
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> • Notað íslenskt stafróf og tengt saman staf og hljóð • Nemandi hafi öðlast þann orðaforða sem þarf til að skilja og geta rætt um námsefni árgangs síns • Nemandi getur borið íslensku það skýrt fram að framburður sé skiljanlegur
Ritun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur myndað rétt uppbyggðar setningar á íslensku • Nemandi getur skrifað stutta, einfalda frásögn, lýsingu eða skilaboð
Málfræði:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni 2.stig.
--------------	-----------------------------

Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið þátt í umræðum í skóla um námsefni og annað sem er á dagskrá. Nemandi hafi á valdi sínu I. stigs orðaforða Nemandi getur lýst atvikum, persónum og hlutum og endursagt einfaldan texta sem hann hefur lesið Nemandi getur spurt og svarað spurningum sem tengjast einstökum námsgreinum og beðið um aðstoð þegar þarf Nemandi getur tekið þátt í samtali þar sem beita þarf útskýringum og rökum Nemandi getur borið fram íslenskt mál án teljandi áhrifa frá móðurmáli sínu
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur lesið og skilið texta við hæfi, svo sem námsefni, og leitar eftir aðstoð þar sem skilning þrýtur Nemandi getur lesið auðlesnar íslenskar barnabókmenntir, túlkað þær og tjáð sig um þær Nemandi getur notað aðgengileg gögn til sér til aðstoðar við lestur og ritun, svo sem orðabækur og rafræn hjálpargögn.
Ritun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tjáð hugsanir sínar og reynslu í rituðu máli. Nemandi getur stafsett nokkuð rétt léttan texta og nýtt sér nokkrar meginreglur stafsetningar Nemandi getur skrifað sögu eða greinargerð á skiljanlegu máli
Málfræði:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni 3.stig.
Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið þátt í umræðum og rökræðum um viðfangsefni og er óhræddur að leggja fram tillögur Nemandi hafi góðan orðaforða í íslensku Nemandi getur hlustað á sögu eða annan texta, endursagt efni hans í stuttu máli og túlkað Nemandi getur notað íslenskt mál sér til framdráttar í samskiptum við aðra, svo sem til að tjá hug sinn og þarfir Nemandi getur beitt málfari og málhegðun sem hæfir stað og stund og tekur tillit til viðmælanda Nemandi getur borið fram íslensk máhljóð og hljóðasambönd og notað íslenskar áherslur og hrynjandi
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur valið og lesið sér til ánægju og fróðleiks margvíslegt efni á íslensku og nýtir fjölbreytt hjálpargögn sem skýra orð og orðasambönd Nemandi getur valið sér bókmenntir sem hæfa aldri og áhuga, skilið þær, túlkað og notið Nemandi getur nýtt sér íslenskar vefsíður til fróðleiks og ánægju Nemandi getur dregið saman aðalatriði eða viðeigandi upplýsingar úr texta
Ritun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skrifað ritgerðir, skýrslur, frásagnir og átt samskipti með tölvu og valið stíl og málsnið eftir lesanda, efni og tilefni

	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur stafsett og gengið frá texta í samræmi við íslenskar reglur, og notað orðabækur og vefefni sér til stuðnings
Málfræði:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist Nemandi getur nýtt sér þekkingu sína á málfræði til að bæta málnotkun, stafsetningu og tungumálanám

Unnin er einstaklingsáætlun í samvinnu við kennara og foreldra eftir því sem þarf.

2. Erlend tungumál

Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum
Hlustun:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, námsog þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt. Nemandi getur án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr. Nemandi getur hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim.
Lesskilningur:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu. Nemandi getur lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt. Nemandi getur lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi.
Samskipti:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima. Nemandi getur tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum. Nemandi getur tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda.
Frásögn:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum. Nemandi getur flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi. Nemandi getur samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.
Ritun:	<p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum. Nemandi getur skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum. Nemandi getur skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við. Nemandi getur tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu.

Menningarlæsi:	<p><i>Við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni. Nemandi getur sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma. Nemandi getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska.
Námshæfni:	<p><i>Við lok árgangs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða Nemandi getur unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja. Nemandi geti beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf. Nemandi getur-nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. itarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni. Nemandi getur nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi.

2.1. Enska

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa fjölbreytta texta og vinna ýmis verkefni sem tengjast þeim. Lögð er áhersla á hlustun og að nemendur þjálfist í að tjá sig munnlega og skriflega. Helstu málfræðiatríði kennd.

Tímafjöldi: 4 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Að fullorðnast
- Hræðsla og hryllingur
- Tungumálið enska
- Frægð
- Saga og menning annarra landa

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Spotlight 10 lesbók og vinnubók. Bókin samanstendur af æfingum í skilningi, hlustun, málfræði og ritun.
- Málfræðihefti útbúið af kennara
- Lestrarbækur valdar af safni.
- Efni af vef t.d. af youtube.
- Kvikmyndir

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópinnlögn í kennslustundum
- Einstaklingsmiðað nám
- Sjálfstæð vinna
- Hópverkefni og kynningar
- Verkefni unnin (ritun, bókrýni, kvikmyndaverkefni ofl.)

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Spjaldtölvur, gagnvirk vinna

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Leiðsagnarmat
- Mat á verkefnum
- Kaflapróf eftir hvern kafla í námsbók
- Sagnapróf
- Ritunarverkefni-og próf
- Frásögn
- Lesskilningspróf –og verkefni
- Námsþæfni - Frammistaða í tímum, vinnuskil
- Heimavinnuskil
- Vorpróf

2.2. Danska og önnur Norðurlandamál

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa fjölbreytta texta og vinna ýmis verkefni sem tengjast þeim. Lögð er áhersla á hlustun og að nemendur þjálfist í að tjá sig munnlega og skriflega. Upprifjun í málfræði.

Tímafjöldi: 4 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Skólinn
- Íþróttir og hreyfing
- Næring
- Lífstíll

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ekko lesbók og vinnubók, þar eru æfingar í skilningi, hlustun, málfræði og ritun.
- Smásögur/léttlestrarbækur
- Málfræðiverkefni
- Efni af vef
- Kvikmyndir

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hóþinnlögn
- Sjálfstæð vinna
- Hópverkefni
- Ritunarverkefni
- Hlustun og tjáning
- Spjaldtölvur, gagnvirk verkefni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Kaflapróf

- Vorpróf
- Ýmis verkefni
- Frammistaða í tímum
- Heimavinnuskil

3. List- og verkgreinar

Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum
Sviðslistir:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur veitt uppbyggilega gagnrýni, jafnframt tekið á móti henni og nýtt sér til framdráttar. • Nemandi getur rökrætt efni og tjáð skoðanir sínar og röstutt mál sitt á viðeigandi máta og í samræmi við umræðuefni. • Nemandi getur tjáð sig á frambærilega hátt í stórum sem smáum hópum. • Unnið í hópi að fjölbreyttum leiklistarverkefnum • Nýtt sér leikmuni, búninga og einfaldan sviðsbúnað og tæki til þess að styrkja sköpun sína á markvissan hátt. • Prófað sig áfram og valið úr túlkunarleiðum á mismunandi tegundum leiktexta. • Skrásett og rökstutt eigið vinnuferli í leiklist. • Túlkað leikpersónur á sviði í góðu samspili við meðleikara. Beytt rými, radd- og líkamsbeitingu á meðvituðan hátt til þess að styrkja túlkun sína.
Sjónlistir:	Ekki kenndar í 10. bekk.
Tónmennt:	Ekki kennd í 10. bekk.
Heimilisfræði:	Ekki kennd í 10. bekk.
Hönnun og smíði:	Ekki kennd í 10. bekk.
Textílmennt:	Ekki kennd í 10. bekk.

3.1. Sviðslistir – dans og leiklist

Tímajöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur fá tækifæri til að tjá sig á skýran og skilmerkilegan hátt.
- Nemendur hlusti á aðra af virðingu.
- Nemendur átti sig á ólíkum blæbrigðum raddarinnar.
- Nemendur læri að gagnrýna á uppbyggilegan hátt og nýtt sér það til að færa rök fyrir máli sínu.
- Nemandi átti sig á eigin styrkleikum og læri að nýta þá.
- Nemandi læri að vinna í stórum hóp að sameiginlegum markmiðum
- Lestur/samlesur á handriti (mismunandi eftir árum)
- Nemendur læri um hin fjölbreyttu störf sem fylgja því að setja upp leiksýningu.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Handrit (valið af nemendum í sameiningu)

- Fjölbreytt verkefni af neti og frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Umræður, samtal, hópavinna, þaravinna.
- Grunnækni leiklistar (spuni, leikir, æfingar o.sv.frv.)

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Fylgt er eftir að allir fái að njóta sín og að virðing sé borin fyrir öllum.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Sjálfsmat

3.2. Sjónlistir - myndmennt

Ekki kenndar í 10. bekk.

3.3. Tónmennt

Ekki kennd í 10. bekk

3.4. Heimilisfræði

Ekki kennd í 10. bekk

3.5. Hönnun og smíði

Ekki kennd í 10. bekk.

3.6. Textílmennnt

Ekki kennd í 10. bekk.

4. Náttúrugreinar

Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum
Nýsköpun og hagnýting þekkingar:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi kynnist hvernig niðurstöður rannsókna hafa haft áhrif á tækni og atvinnulíf Nemandi getur tekið þátt í skipulagi og unnið eftir verk- og tímaáætlun hóps
Gildi og hlutverk vísinda og tækni:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur framkvæmt athuganir með vísindalegum vinnubrögðum Nemandi getur beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum Nemandi getur lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt
Lífvísindi:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur lýst hringrás efna og flæði orku í náttúrunni, útskýrt ljóstillífun og bruna og gildi þeirra fyrir ólíkar lífverur í ýmsum vistkerfum. Nemandi getur gert grein fyrir lífverum, hegðun þeirra og búsvæðum. Nemandi getur fjallað um samspil lífvera í vistkerfi, stofna, líffélög, samkeppni og áhrif mannsins. Nemandi getur rætt atriði í umhverfinu og gert grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði og náttúru. Nemandi getur gert grein fyrir verndun og nýtingu náttúruauðlinda í tengslum við sjálfbæra þróun Nemandi getur rætt umhverfismál er tengjast vatni, vatnsnotkun og sjó
Eðlis- og efnafræði:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi þekki einfaldar vélar og geti útskýrt krafta sem verka í daglegu lífi Nemandi þekki lögmál Newtons um hreyfingu hluta. Nemandi getur útskýrt varma, varmaflutning, eðlisvarma og lögmálið um varðveislu orkunnar. Nemandi getur útskýrt einfaldar rafrásir og tengsl rafmagns og segulmagns

4.1 Náttúrufræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa heima, svara spurningum og vinna verkefni. Í kennslustundum er farið yfir heimaverkefni, rætt um efnið, verkefni unnin í einstaklingsvinnu og hópum, tilraunir og athuganir gerðar. Námsmat felst í kaflaprófum, virkni í tímum, vinnubók og ýmsum öðrum verkefnum.

Tímafjöldi: 3 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

Líffræði:

- Ljóstillífun og bruni
- Vistfræði
- Umhverfi okkar

Eðlisfræði:

- Kraftar
- Vélar
- Lögmál um hreyfingu
- Hiti og varmi
- Rafmagn og straumrásir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

Líffræði:

- Maður og náttúra
- Myndbönd

Eðlisfræði:

- Kraftur og Hreyfing
- Orka
- Myndbönd
- Tilraunir

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur lesa heima
- Nemendur svara spurningum og vinna verkefni í einstaklingsvinnu og hópum
- Nemendur ræða um efnið
- Nemendur framkvæma tilraunir og athuganir
- Nemendur halda utan um vinnu sína í vinnubók

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Kaflapróf
- Vinnubók, skýrslur og ýmis verkefni metin
- Ástundun og vinnusemi

4.2 Eðlis- og efnavísindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

Kraftur og hreyfing:

- Kraftar
- Kraftar í straumefnum
- Vinna orka og afl
- Vélar
- Vegalengd og hraði
- Hraðabreyting
- Lögmál um hreyfingu
- Þyngd og hreyfing

Orka

- Sameindir og hreyfing
- Hiti og varmi
- Hitun, kæling og einangrun
- Rafhleðsla
- Stöðurafmagn
- Streymi rafmagns
- Straumrásir
- Segulmagn
- Segulmagn úr rafmagni
- Rafmagn úr segulmagni

4.3. Lífvísindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Ljóstíllífur og bruni
  - Orka sólar er beisluð í ljóstíllífur
  - Bruni losar orku úr læðingi
  - Hringrásir efna og orkuflæði
  - Kolefni er í eilífri hringrás
- Vistfræði
  - Samspilið í náttúrunni
  - Skógar á Íslandi
  - Helstu gróðurlendi
  - Stöðuvötn
  - Hafið – stærsta vistkerfið
  - Ósnortin náttúra
- Umhverfi okkar
  - Vistkerfi mannsins
  - Gróðurhúsaáhrifin valda hlýnun jarðar
  - Ósonlagið
  - Loftmengun
  - Ofauðgun vatns og lands
  - Umhverfiseitur og úrgangur
  - Lausnir í sjónmáli

5. Samfélagsgreinar

Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum
Reynsluheimur:	<ul style="list-style-type: none"> • Við lok árgangs: • Nemandi þekki og skilji hugtakið sjálfbær þróun og áhrif þess á jörðina og mannfólkið. • Nemandi þekki og skilji hugtökin vald, gildi og félagsmótun. • Nemandi þekki og skilji formleg og óformleg viðmið. • Nemandi þekki og skilji hugtökin samfélag, menning, sjálfsmynd og neyslusamfélag. • Nemandi getur aflað sér upplýsingar um atburð, persónu eða tímabil í sögunni. • Nemandi þekki helstu trúarbrögð heimsins, uppruna þeirra og skilji áhrif þeirra á fylgjendur sína. • Nemandi þekki helstu siði og kenningar algengustu trúarbragða heimsins. • Nemandi geti borið saman ólík trúarbrögð og lífsviðhorf. • Nemandi skilji hvernig sum trúarbrögð tengjast innbyrðis og þekkir þau. • Nemandi þekki uppruna lýðræðis og skilji hvað það felur í sér. • Nemandi þekki og skilji stjórnkerfi Íslands. • Nemandi þekki og skilji atburði, persónu eða ákveðið tímabil í sögunni. • Nemandi skilji hvaða áhrif stjórnsmál hafa á líf einstaklinga. • Nemandi þekki og skilji uppruna og lok kalda stríðsins og helstu atburði þess. • Nemandi þekki uppruna Ísrael-Palestínu deilunnar og helstu atburði. • Nemandi þekki og skilji helstu atburði sem leiddu til sjálfstæðis nýlendnar. • Nemandi fylgir settum reglum um uppsetningu ritgerðar, heimilda og öflu heimilda fyrir ritgerð. • Nemandi getur afmarkað efnispætti stórrar og smárrar sögu í ritgerð.
Hugarheimur:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi þekki og skilji hvernig sjálfmynd hans mótast á umhverfi og menningu. • Nemandi þekki og skilji hvað kynhlutverk eru og hvaða áhrif þau hafa á samfélagið og sjálfsímynd einstaklinga. • Nemandi þekki styrkleika sína og getur nýtt sér það í skiptingu verka í hópavinnu. • Nemandi geti tekið ábyrgð á eigin námi.
Félagsheimur:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi geti litið á atburði í sögunni bæði með augum samtímamanna á þeim tíma og út frá sínum augum. • Nemandi sýnir metnað við að koma fram þekkingu sinni í verkefnum. • Nemandi sýnir metnað við að skila fjölbreyttum verkefnum sem eru markviss og þar sem þekking nemenda kemur fram. • Nemandi þekki og skilji mismun á rétti einstaklinga eftir tíma, kyni, trúarbrögðum, kynþætti og þjóðerni.

5.1. Saga, sam/þjóðfélagsfræði og trúarbragðafræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- mannréttindi
- gagnkvæm virðing
- persónuréttur
- lífsgildi – lífsstíll
- sjálfsmynd og sjálfsmat einstaklinga
- réttindi og skyldur einstaklingsins
- helstu stofnanir samfélagsins og grundvallarreglur stjórnarfars
- stjórnkerfi samfélagsins
- staða Íslands í samfélagi þjóða
- valin málefni úr fjölmiðlum
- staða einstaklinga, ábyrgð og tækifæri í þjóðfélaginu
- Saga 20. aldar
- Trúarbrögð

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Á ferð um samfélagið
- Frelsi og vegferð
- Ýmis gögn frá kennara
- Myndbönd

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- umræður
- verkefnavinna
- flutningur verkefna
- paravinna
- hópvinna
- kynningar
- innlögn á töflu/skjávarpa

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- þeir sem þurfa að nota tölvu mega það
- skila verkefnum á mismunandi hátt

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Einstaklingsverkefni
- Heimildaritgerð
- Vinna í hópverkefnum
- Kynningar og munnlegur flutningur
- Ástundun og virkni í kennslustundum
- Próf

5.2. Jafnrétti og lífsleikni

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- jafnrétti
- fjármálalæsi
- náms- og starfsfræðsla
- námstækni og prófkvíði

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námstækni - vefur á netinu
- Fjármálavit
- Ýmis gögn frá kennara
- Myndbönd

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- umræður
- verkefnavinna
- flutningur verkefna
- paravinna
- hópvinna
- kynningar
- innlögn á töflu/skjávarpa

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- þeir sem þurfa að nota tölvu mega það
- skila verkefnum á mismunandi hátt

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Einstaklingsmappa
- Vinna í hópverkefnum
- Kynningar og munnlegur flutningur
- Ástundun og virkni í kennslustundum

6. Skólaípróttir

Námshæfni – viðmið og mat

Viðmið um námshæfni í skólaípróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispáttur	Hæfnipættir	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 10. bekk Við lok árgangs:
Heilsa og velferð	Þekking	<ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur nýtt sér æfingar sem efla líkamspól, hjarta- og blóðrásarkerfi • Nemandi getur þekkt grundvallarhugmynd á bak við þjálfun styrks, hraða, krafts og liðleika. • Nemandi getur þekkt grunnildri íþróttaiðkunnar og mikilvægi heilsusamlegs lífennis
	Leikni	<ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur tekið þátt í leikjum og æfingum sem efla líkamspól, styrk og hraða • Nemandi getur notað einföld hugtök sem tengjast sundi, íþróttum og líkamlegri áreynslu • Nemandi getur þjálfað þrek sitt og þol í gegnum ýmsar íþróttgreinar og leiki
	Viðhorf	<ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur sýnt viðfangsefni og kennslu jákvætt viðhorf.

Efnisþáttur	Hæfnipættir	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 10. bekk Við lok árgangs:
Hreyfing og afkastageta	Pekking	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur þekkt reglur í helstu hóp- og einstaklingsleikjum og undirstöðuatriði helstu íþróttagreina.
	Leikni	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur framkvæmt allt frá einföldum gróf- og fínhreyfingum í flóknar samsettar hreyfingar sem reyna á samhæfingu Nemandi getur framkvæmt æfingar sem reyna á styrk og stöðugleika Nemandi getur framkvæmt æfingar sem efla kraft, hraða og viðbragð Nemandi getur tekið þátt í stöðluðum prófum
	Viðhorf	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið virkan þátt í kennslustundum

Efnisþáttur	Hæfnipættir	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 10. bekk Við lok árgangs:
Félagslegir þættir og samvinna	Pekking	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur þekkt mikilvægi leikreglna, farið eftir þeim bæði í hóp- og einstaklingsíprótt Nemandi getur þekkt áhrif og birtingarmyndir eineltis og stríðni og brugðist við því á æskilegan hátt Nemandi getur þekkt hvernig leysa á úr ágreiningu í leikjum og ípróttum
	Leikni	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur farið eftir leikreglum og fylgt fyrirmælum Nemandi getur borið virðingu fyrir mismunandi getu samnemenda sinna Nemandi getur tekið þátt í fjölbreyttum leikjum sem krefjast mismunandi reglna og samskipta
	Viðhorf	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sýnt virðingu og góða framkomu hvort sem leikur vinnst eða tapast Nemandi getur haft jákvæð og árangursrík samskipti til að efla liðsandann

Efnisþáttur	Hæfnipættir	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 10. bekk Við lok árgangs:
Öryggi og skipulag	Pekking	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur þekkt helstu reglur um umgengni og öryggi í íþróttahúsum og sundlaugum
	Leikni	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur fylgt settum reglum og brugðist á réttan hátt við fyrirmælum kennara – og starfsmanna íþróttahúsa og sundlauga Nemandi getur brugðist við óvæntum aðstæðum sbr. slys eða óhapp í íþróttatíma
	Viðhorf	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur borið virðingu fyrir áhöldum og eigum skóla Nemandi getur sýnt starfsfólki íþróttahúsa og sundlauga tillitssemi og virðingu

Grunnpættir menntunar í skólaípróttum

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í skólaípróttum:

Grunnpáttur	Áherslupættir grunnþátta menntunar Að nemandi
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> hreyfi sig alla daga vikunnar. taki þátt í æfingum og leikjum sér til ánægju ásamt því að efla eigið líkamshreysti. taki þátt í ípróttum og sundi til að efla félagslegt tengsl og samvinnu við samnemendur. taki ábyrgð á eigin heilsu og skilji mikilvægi svefns, rétttrar næringar og daglegrar hreyfingar.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> stundi fjölbreytta hreyfingu s.s. íþróttir, sund eða útivist sem eru án fordóma á skólatíma og í nærsamfélagi. hafi fengið kynningu á sem flestum íþróttagreinum. fái tækifæri, óháð kyni, til að njóta styrkleika sinna í ípróttum og sundi og ýta þar með undir jákvæða sjálfsmýnd nemenda
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> fái tækifæri að velja sér æfingu eða leiki sem hann hefur áhuga á og er við hæfi. fái tækifæri til að koma með tillögur að æfingum eða leikjum eða hafa áhrif á skipulag kennslu þegar við á.

LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> þekki áhrif þjálfunar á helstu líffæri eins og hjarta og lungu en einnig á vöðva- og taugakerfið. læri að taka sigri jafnt sem tapi og sýni íþróttamannslega framkomu. taki þátt í leikjum sem styrkja samvinnu og samskipti nemenda. þekki og fylgi leikreglum og geti skorið úr ágreiningi ef upp kemur.
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> fái tækifæri til að velja leik eða hreyfingu sem honum finnst áhugaverð og skemmtileg. hafi jákvæða upplifun af íþróttaiðkun og skilji mikilvægi reglubundinnar hreyfingar. verði meðvitaður um gildi æfinga og leikja, leggi sig ávallt fram og sé virkur og áhugasamur í íþróttatímum og sundi.
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> fái tækifæri til að búa til, útskýra eða hanna reglur eða leik fái tækifæri til að sjá um upphitun og skipuleggja kennslustund í íþróttum og sundi einn eða í hóp.

6.1. Íþróttir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldi: Tvær 40 mín. kennslustundir á viku að jafnaði yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Viðfangsefni 1 : Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
  - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Viðfangsefni 2 : Líkams- og heilsurækt
  - Styrktaræfingar, stöðvaþjálfun, útihlaup, þrekpróf, þolpróf
- Viðfangsefni 3 : Knattleikir
  - Knattspyrna, handknattleikur, körfuknattleikur, blak,
- Viðfangsefni 4 : Spaðaiþróttir
  - Badminton, tennis, bandý
- Viðfangsefni 5 : Leikir
  - Boltaleikir, hlaupa- og viðbragðsleikir, kraftleikir, leiknileikir, sparkó, samvinnuleikir, ratleikir
- Viðfangsefni 6 : Áhaldafimleikar
  - Gólfæfingar, stökk yfir hest / kistu / kubbur, sveiflur í köðlum
- Viðfangsefni 7 : Frjálsar íþróttir
  - Hlaup, stökk, köst, víðivangshlaup, boðhlaup
- Viðfangsefni 8 : Sértækir námsþættir
  - Skólámót í leikjum, íþróttagreinum, frjálsum, sundi, skólaþrekmtót, göngu- og hjólaferðir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1 : Áhöld í íþróttasal
  - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
  - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Námsgagn 2 : Áhöld í skóla og á skólalóð
  - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
  - Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Leið I: Kennsla í íþróttahúsi
  - Íþróttasalur í Kaplakrika

- Frjálsíþróttahús í Kaplakrika
- Leið 2: Kennsla utanhúss
- Frjálsíþróttavöllur í Kaplakrika

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Aðferð 1: Kennsluáðferðir
- Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaráæfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, áfangaðþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, þrautbrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, kannanir, hópvinna.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

- Hreyfing og afkastageta
  - Stöðumat á líkamlegri færni
- Hegðun og atferli
  - Símatseyðublöð
  - Virkni
  - Fyrirmæli og reglur
  - Áhugi og Viðhorf

Námshæfni:

Leið 1: Útfærsla í höndum íþróttá og sundkennara skólans

6.2. Sund

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldi: Ein 40 mínútna kennslustund að jafnaði á viku yfir skólaárið.

Áhersla er lögð á að nemandi þjálfist og öðlist aukna færni í mismunandi sundaðferðum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í sundi eru:

- Viðfangsefni 1; Grunnþættir líkams- og hreyfiproska
  - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
- Viðfangsefni 2; Bringusund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli, öndun, armtaki og fótataki.
  - Að nemandi geti synt bringusund í 20 mínútur (viðstöðulaust)
    - Lágmarksvegalegnd 600m
  - Að nemandi geti synt 50 metra stílsund
- Viðfangsefni 3; Skólabaksund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli og samhæfingu í armtaki og fótataki.
- Viðfangsefni 4; Skriðsund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli öndun, armtaki og fótataki.
- Viðfangsefni 5; Baksund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli, armtaki og fótataki.
- Viðfangsefni 6; Flugsund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli, armtaki og fótataki.
- Viðfangsefni 7; Kafsund, köfun og stungur
  - Að nemandi þjálfist í kafsundi, köfun og stungum.
  - Að nemandi hafi náð góðum tökum á að stinga sér af bakka.
  - Að nemandi geti synt 12 metra kafsund, stílsund
- Viðfangsefni 8; Tímatökur (nemendur velja sér 2 af 4)
  - 100 metra bringusund
  - 50 metra skriðsund
  - 50 metra baksund
  - 25 metra flugsund
- Viðfangsefni 9; Björgunarsund

- 25 metrar með jafningja
- Viðfangsefni 10; Lífgunaraðferð og leysitök
- Nemandi þjálfist í lífgunaraðferð og leysitökum.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1: **Áhöld í sundlaug**
- Kútar, núðlur, flotbelti, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, dýnur, boltar, björgunardúkka

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Leið 1: Kennsla fer fram í
  - Suðurbæjarlaug
- Leið 2: Heimanám (foreldrar)
  - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.

- Aðferð 1: Kennsluáðferðir
  - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautabrautir, hópvinna, samvinna

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Hæfniviðmið

- Tækni og afkastageta
  - 10. Sundstig
    - Bringusund: Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli og samhæfingu í armtaki og fótatki.
    - Kafsund: að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli og samhæfingu í armtaki og fótatki.
    - Björgunarsund: að nemandi nái tókum á 25 metra björgunarsundi eftir köfun
    - Þolsund: að nemandi geti synt 600 metra viðstöðulaust á undir 20 mín
    - Bringusund: að nemandi geti synt 100 metra á undir 2:20
    - Skriðsund: að nemandi geti synt 50 metra á undir 58 sek
    - Baksund: að nemandi geti synt 50 metra á undir 68 sek
    - Flugsund: að nemandi geti synt 50 metra á undir 31 sek
- Hegðun og atferli
  - Símatseyðublöð
  - Virkni: nemandi tekur virkan þátt í tímum
  - Fyrirmæli og reglur: Nemandi hlýðir fyrirmælum og fer eftir reglum
  - Áhugi og Viðhorf: Nemandi sýnir kennslu áhuga og jákvætt viðhorf
- b. Náms hæfni:
  - Leið 1: Útfærsla í höndum íþrotta og sundkennara skólans

7. Stærðfræði

Viðmið um námshæfni í stærðfræði

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í stærðfræði í lok námstíma. Þau byggjast á (a) viðmiðum og (b) kvarðanum A-D til að meta viðmiðin sem liggja til grundvallar námsmati í lok skólaárs. Það er þó hvers skóla að ákveða hvort hann nýtir A-D kvarðann fyrr en í 10. bekk eða aðra matskvarða þótt hæfniviðmiðin liggja alltaf til grundvallar námsmati hverjar sem aðferðir og matskvarðar eru í einstaka skólum og bekkjum/árgöngum.

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í stærðfræði
Að geta spurt og svarað með stærðfræði:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tjáð sig um stærðfræðileg efni með tungumáli stærðfræðinnar Nemandi getur leitað lausna og sett viðfangsefni fram á fjölbreyttan stærðfræðilegan hátt
Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur notað hugtök og tákniál stærðfræðinnar til að leysa hagnýt verkefni með margvíslegum hjálpartækjum
Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur undirbúið og flutt munnlegar kynningar og útskýrt eigin vinnu með stærðfræði
Tölur og reikningur:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur notað rauntölur og nýtt sér samhengi og tengsl reikniáðgerða Nemandi getur notað veldi og ferningsrætur í útreikningum
Algebra:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur einfaldað ræðar stæður, með svigum og reiknað gildi margliða Nemandi getur þáttað stæður Nemandi getur leyst fyrsta og annars stigs jöfnur Nemandi getur ákvarðað lausnir á jöfnuhneppum Nemandi getur lesið upplýsingar um línuleg föll og fleygboga úr myndriti
Rúmfræði og mælingar:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur notað einslögung og hornareglur til að setja fram einföld rúmfræðileg rök Nemandi getur unnið með reglu Pýþagórasar í rétthyrndum þríhyrningum og reiknað hliðarlengdir Nemandi getur reiknað yfirborðsflatarmál og rúmmál þrívíðra forma og notað viðeigandi flatarmáls- og rúmmálseiningar
Tölfræði og líkindareikningur:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur notað einföld líkindahugtök Nemandi getur fundið líkur í tilraunum og verkefnum Nemandi getur lýst útkomumengi með vennmynd og sagt til um líkur

7.1. Stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: 6 tímar á viku

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Talnareikningur
- Rúmfræði

- Tölfræði og líkindareikningur
- Algebra

ii. Námsgögn og kennslufni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Almenn stærðfræði 3
- Skali 3A og 3B nemendabók og æfingahefti
- Ýmis verkefni
- Þrautir
- Vasareiknar Casio fx-350 og spjaldtölvur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í stærðfræði leggur kennari inn nýja námsþætti og aðstoðar svo nemendur eftir þörfum
- Nemendur vinna ýmis skilaverkefni
- Nemendur vinna ýmis verkefni í tölvum
- Nemendur vinna hópverkefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendum er að litlu leiti skipt í hópa eftir námsgetu
- Námsfni er aðlagð að getu nemanda eftir föngum

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni í stærðfræði:

- Leiðsagnarmat
- Kaflapróf eftir hvern kafla
- Vorpróf og miðsvetrarmat
- Skiladæmi úr námsþáttum
- Hópverkefni
- Frammistaða í tímum
- Heimavinnuskil
- Tölvuverkefni

7.2. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

- Vasareiknir
- Tölvur
- Þrautir
- Hringfari
- Gráðubogi

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

1. Tjáning og tungumál stærðfræðinnar

- lesi og skrifi háar og lágar tölur sem koma fyrir í texta, töflum og myndritum, ræðar tölur, mælitölur af ýmsu tagi og prósentur, lesi og skrifi um hækkun og lækkun, hlutfallslega breytingu og algengar óræðar tölur
- æfist í að skrifa eigin skilgreiningar á hlutum og hugtökum
- kynni eigin aðferðir og lausnir á verkefnum bæði munnlega og skriflega og noti skýringarmyndir og tákni eftir því sem við á
- ræði um náttúrlegar tölur, heilar tölur og ræðar tölur

2. Verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

- glími við verkefni og þrautir þar sem lausnarleiðir eru ekki augljósar fyrir fram; þrautirnar geti verið með eða án talna, gestaþrautir jafnt og þrautir sem mæta fólki í daglegu lífi
- temji sér að vinna að lausnum þrauta í samstarfi við aðra nemendur með því að varpa fram hugmyndum og hjálpa öðrum að þróa eigin hugmyndir
- setji stærðfræðileg hugtök í samhengi við hversdagslega hluti til að öðlast betri skilning á þeim
- setji upp töflu og jöfnu um línulegt samband og teikni samsvarandi graf
- beiti stærðfræði í verkefnum sem snerta samskipti einstaklingsins við samfélagið

7.2. Tölur, reikningur og algebra

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

- Stærðfræði í daglegu lífi
- Veldi
- Margliður
- Samokareglan, ferningsreglurnar og þáttun
- Stæður og ræðar stæður
- Jöfnur
- Jöfnuhneppi
- Annars stigs föll
- Skattur og staðgreiðsla skatta
- Laun og launatengdir útreikningar
- Lán, vextir og afborganir
- Bókhald og fjárhagsáætlanir

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

1. Tölur, reikningur, hlutföll og prósentur

- **Laun, fjárhagsáætlun og bókhald**
- Reikna út laun og skatt
- Setja fram skilmerkilaga fjárhagsáætlun með töflureikni
- Gera greinargott bókhald með því að nota töflureikni
- Útskýra útreikninga og kynna fjárhagsáætlun og bókhald
- Reikna með virðisaukaskatti
- **Lán og sparnaður**
- Reikna út vexti af bankainnistæðu
- Reikna út fjölda vaxtadaga
- Reikna með vaxtavöxtum
- Gera útreikninga varðandi neyslu
- Gera útreikninga varðandi notkun kreditkorts
- Skilja muninn á mismunandi tegundum lána
- Gera útreikninga sem varða lán með jöfnum afborgunum
- **Virðisbreyting**
- Reikna út endurtekna hækkun og lækkun í prósentum

2. Algebra

- **Línulegar jöfnur og línuleg jöfnuhneppi;**
- leysa línuleg jöfnuhneppi með innsetningaraðferðinni
- leysa línuleg jöfnuhneppi með samlagningaraðferðinni
- leysa línuleg jöfnuhneppi með grafískri aðferð, þ.e. með teikningu
- setja upp og leysa línuleg jöfnuhneppi sem tengjast aðstæðum úr daglegu lífi
- reikna með formúlum
- **Bókstafareikingur;**

- Deila með almennum brotum í almenn brot
- Reikna með almennum brotum þar sem teljari og nefnari geta innihaldið bókstafi
- Þátta algebrustæður
- Stytta almenn brot með bókstafsstæðum
- **Jöfnur leystar með þáttun. Ferningsreglurnar og ójöfnur;**
- Þátta annars stigs stæður
- Nota ferningsreglurnar í báðar áttir
- Leysa annars stigs jöfnur með þáttun, ferningsreglum, samokareglunni og núllpúnksreglunni
- Leysa fyrsta stigs ójöfnur
- **Annars stigs föll:**
- Bera kennsl á annars stigs föll
- Teikna fleygboga út frá fallstæðu
- Segja til um topp- eða botnpunkt (hæsta og lægsta gildi) fleygboga
- Finna jöfnu annars stigs falls þegar grafið er þekkt
- Lýsa hliðrun fallsins x^2 yfir í $(x-2)^2 + b$
- **Öfugt hlutfall**
- Sjá tengsl milli hlutfallsstærða og stærða sem eru í öfugu hlutfalli hvorar við aðra
- Sýna stærðir í öfugu hlutfalli hvorar við aðra á mismunandi vegu
- Ganga úr skugga um hvort tvær stærðir eru í öfugu hlutfalli hvorar við aðra
- Finna topppunkta og botnpunkta (hæstu og lægstu gildi) nokkurra falla.

7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

- Líkindi
- Einfaldar líkindatilraunir
- Marghyrningar
- Hermun
- Vennmynd
- Líkindatré
- Regla Pýþagórasar, einslögun og hlutföll
- Kort og mælikvarði

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

1. Rúmfræði og mælingar

- **Þríhyrningaútreikningur:**
- reikna út lengd óþekktrar hliðar í réttthyrndum þríhyrningi
- reikna út lengd hliða í sérstökum tegundum þríhyrninga
- færa rök fyrir hvers vegna form eru einslaga
- reikna út lengd hliða í einslaga myndum
- **Landakort og mælikvarði:**
- finna mælikvarða sem hlutfall milli eftirmyndar og frummyndar
- nota mælikvarða til að reikna út fjarlægðir á landakorti

2. Líkindi

- Finna líkur með tilraunum
- Reikna út líkur á fleiri en einum atburði samtímis
- Gera greinarmun á því að drag hlut með eða án endurtekningar
- Finna líkur á andstæðum atburði
- Greina líkur í mismunandi spilum

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Ekki kennd í 10. bekk

9. Valgreinar

Sjá valbækling á heimasíðu Setbergsskóla

